

"TKP'nin Sesi"

24. 9.1983 Cumartesi

D.D. Bu yayınıımızda şunları dinliyeceksiniz:

1. Haberler (23.9.1983'ten tekrar) Spk: D./Nec.
 2. Gençlik programımızı: 6 Kasım'da yapılacak seçim nedeniyle TKP MK'nin 20.9.83 günlü Çağrısı üzerinde duracağız. Ülkemizin ilerici,yurtsever, gençliğinin bu seçim nedeniyle önünde duran görevler nelerdir? Bu soruya yanıt bulmaya çalışacağız) Haz: Em.
Spk: D./Ays./N
 3. Yazı: Faşizme ve gericiliğe karşı savaşımında tarihsel bir günleme ! (Sülm./ Spk: Den.
-

TKP'nin Sesi
Gençlik Programı

24.9.1983 Em.

D Genç Arkadaşlar;

Bu programımızda, 6 Kasım'da yapılacak seçimler nedeniyle Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin halkımıza yaptığı çağrılara ele alacağız. Ülkemizin ilerici, yurtsever gençliğinin bu seçim nedeniyle önünde duran görevler nelerdir, bu soruya yanıt bulmaya çalışacağız.

Programımızda ayrıca, İlerici Gençler Derneği Dış Bürosunca yayınlanan "İGD Haber Bülteni"nin bir arada çıkan 7.-8. sayısını sizlere iletacağız. Batı Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde yapılan Türkiye ilerici gençliğiyle dayanışma eylemlerinin haberlerinin yanı sıra, İGD'nin de katıldığı diğer halklarla dayanışma mitinglerinden de haberler var. İGD Haber Bültenini sizlere iletirken özellikle İGD MYK üyesi Mahmut

Mengülluğlu'nın İGD haber bülteninin sorularına verdiği yanıtın bir özeti belirtmek istiyoruz.

A Genç Arkadaşlar! Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi 20 Eylül 1983 günlü bir ~~kırtı~~ yayınladı. 6 Kasım seçimleri nedeniyle halkı-za yapılan bu çağrıda, "seçimlere katılan üç partinin arasında hiçbir önemli fark yoktur. Bu partiler Amerikan emperyalizmine, faşist cuntaya ve işbirlikçi holdinglere, büyük toprak sahiplerine en iyi hizmeti sunmak için yarışıyorlar. Boş vaadlerle seçmenleri kandırmaya çalışıyorlar. Eğer 6 Kasım seçimleri, demokratik koşullarda yapılsaydı, bu partiler tek bir oy bile alamazlardı" deniyor. Gerçekten de TKP'nin çağrısında belirtildiği gibi halkımızda, Sunalp, Özal ve Calp adlı cuntanın kukla-larında da büyük bir tepki duyuyor. Zaten bu nedenledir ki, faşist Evren

cuntası öteki partilerin seçimlere girmesini engelledi, daha doğrusu yasakladı. Bağımsız adayların ~~herkes~~ % 90'ından fazlasını ~~ve~~ veto etti. Yani faşist cunta bununla korkusunu da gösteriyor. Onbinlerce ilerici yurtsever insanı zindanlara atmışlardır. ~~Özellikle~~ Demokratik hak ve özgürlüklerin kısıntısını bile eziyorlar, basın üstüne ~~ko~~ koyu bir sansür koymuşlardır. Fakat bütün bunlara rağmen 5 cuntacı general ve kapıkulları korku içindedirler. Ya bu seçim oyunu bozulursa...?

Evet genç arkadaşlar, işte Türkiye Komünist Partisi de bu seçim oyununu bozmak için bütün halka, halk güçlerine çağrı yapıyor. Diyor ki, "eğer cuntanın seçim oyunu bozulmazsa, üzerimizdeki baskı ve sömürü daha da artarak sürecektir. Cuntanın oyununu bozabiliriz."

~~Hakkımızda~~ Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi bu oyunu bozmak için AP'li, CHP'li, MSP'li, partisiz bütün yurttaşlar şöyle diyor:

"Meydanı cuntaya ve partilerine bırakma.Bugünden komünistlerle öteki sol güçlerle birlik ol,faşist diktatörlüğe karşı çık.İş,ekmek,barrış,demokrasi istemini her yerde ve her olanağı kullanarak yükselt! Hakların için diren!*

6 Kasım seçimlerinde geçersiz oy kullan!Oyunu çaldırma,kendini iptal et! İptal edilen her oy faşist diktatörlüğe indirilmiş bir darbe olacaktır!"

Evet genç arkadaşlar,Türkiye Komünist Partisi böyle diyor.Sizlerin büyük çoğunluğunuzun oy kullanma hakkı zaten baştan tanınmadı.Bu hakkı ellerinde tutanlarınız,Elbette,bütün halkımızın,yurdumuzun,demokratik hak ve özgürlüklerin çıkarına 6 Kasım'da oylarını iptal edebilecekler.Bu hakkı tanınmamış,yasak altında tutulanlar ise,~~xxx~~ onlar da cuntanın seçim oyununu bozmak için tüm demokrasi güçleriyle birlikte

aktif hareket edebilir, çevresindeki insanları uyarabilir, geçersiz oy kullanmaya çağırabilir. Fabrikalarda, işyerlerinde, mahalle ve semtlerde köylerde, her yerde biraraya gelip, birlikte, seçimlerde geçersiz oy kullanmak için karar alabilirler.

- Muzik-

D 6 Kasım'daki seçimlerde, nasıl geçersiz oy kullanabiliriz? Bu sorunun yanıtını herkes rahatlıkla ve yaratıcılıkla bulabilir. Temel olan, cuntanın kuklası ~~xxxx~~ üç partinin de üstünün karalanmasıdır. Hepsinin üstüne bir çizgi çek. Ya da olanak varsa, bu çizgiyle birlikte "Demokrasi" yaz. Veya her yurttaş, kendi politik görüşleri doğrultusunda hareket edebilir; yasaklanan ya da seçime sokulmayan partisinin adını yazabilir. Görüldüğü gibi bu konuda çok şey yapılabilir. Fakat, ~~xxxxxxx~~ öncede belirttiğimiz gibi, temel olan cuntanın kukla partilerinin hal-
kx

kı aldatmalarına asla izin verilmemesidir. Elbette bu ancak seçimlere kadar olan dönemde faşist cuntaya karşı olan en geniş güçlerin birlikte hareket etmelerine, ~~xxx~~bulundukları yerlerde ortak girişimlerin örgütleyerek emekçi halk yığınlarının tepkisini ortaya koymalarıyla mümkündür. İşte ilerici, yurtsever gençliğinin önünde de bu görev duruyor. Yani 6 Kasım gününe dek her saati, dakikayı, saniyeyi değerlendirerek oy iptali için hareket etmek gerekiyor. Bütün anti-emperyalist, anti-faşist, anti-şovenist gençliği bunun için seferber etmek gerekiyor. Fabrikalarda genç ^{sınıfsal} ~~işçiler~~ bilinçli işçiler ~~xxx~~ ağabeyleriyle birlikte tüm öteki işçilerin, ailelerinin oylarını faşist cuntaya, kukla partilerine karşı kullanabilmeleri için aktif hareket edebilirler. ~~xxxxxx~~ Fabrikalarda, ~~xxxxxx~~ işçi evlerinde ve semtlerinde geçersiz oy kullanma yolunda kararlar alınmasına aktif katkıda bulunabilirler.

Üniversitedeki anti-emperyalist gençler hem kendi çevrelerinde
öğretim üyelerini
yani üniversite çevresinde, yurtlarda, çalışanları, ~~egitim~~ geçersiz oy
kullanmaya çağırabilir. Hem de analarını, babalarını, yakınlarını bu yön
de hareket edebilmeleri için etkileyebilir. Eğer başka bir kentte oku-
yorsa eve, dostlarına, yakınlarına yazacağı bir mektupta, köye yazacağı
bir mektupda geçersiz oy kullanmayı şu ya da bu biçimde anlatabilir.
Bütün bunların dışında üniversiteli ilerici gençliğin emekçi halk
yığınlarıyla bağ kurmada zengin deneyleri vardır. ~~Konuların~~ Onlar bun-
lardan yaratıcı bir biçimde yararlanmanın yollarını bulacaklardır.

Köydeki gençler, köy emekçilerinin geçersiz oy kullanması için
onlara yollar gösterebilir. *MDP, ANP ve HP'nin cuntanın bu üç kukla par-*
MDP, ANP ve HP'nin cuntanın bu üç kukla par-
tisinin üstünü ~~giz~~ karalamasının, gerçekte toprak reformu istemek, de-
mokrasi istemek, yasaklanan partilerinin, kooperatiflerinin özgür bırak-
ılmasını istemek olduğunu açıklayabilir.

İlerici, yitkisever gençlik saflarını pekiştir, faşist cuntaya karşı "geçersiz oy" için
harekete geç, halkı bu yönde uyur! — Müzik —

Faşist cuntanın seçim oyununu bozmak için savaşmak, 6 Kasım' ~~xxx~~ dan sonra ki savaş için de büyük bir önem taşıyor. Seçim oyununu bozma kampanyasından demokrasi güçleri daha büyük ölçüde güçlenmiş ve birlikte hareket etme yolunda büyük adımlar atmış olarak çıkabilir. Ve doğru olarak TKP MK'nin çağrısında da belirtildiği gibi "eğer cuntaya karşı olan bütün güçler işbirliği yaparlarsa, cunta rejimine son vermek olanaklı olacaktır. Komünistler birlik yolundaki her çabayı ve işçinin emekçinin her eylemini var güçleriyle destekleyeceklerdir. ~~xxxx~~

6 Kasım'da üç partiye de vur, geçersiz oy kullan!

Faşist cuntaya teslim olma!

-Muzik-

A Genç arkadaşlar, programımızın başında da ilan ettiğimiz gibi şimdi sizlere İlerici Gençler Derneği'nin Dış Bürosunca yayınlanan Haber Bülteni'nin birlikte çıkan 7. ve 8. sayılarını iletmek istiyoruz.

İGD Haber Bülteni bu sayılarında ilk sayfada "Barış ve Demokrasi İçin" başlığı taşıyan ~~xxxxxxx~~ kısa bir yoruma yervermiş. Bu yorumda özetle cuntanın demokrasiye geçiş balonlarının birer birer söndüğü, ulusal ve uluslararası düzeyde yalıtılmasının hızlandığı belirtiliyor. Bununla birlikte, cuntanın bölge ve dünya barışı açısından gittikçe daha tehlikeli olduğu ve aynı zamanda demokrasi güçlerine yönelik saldırılarının yeni yeni yöntemlerle sürdüğü vurgulanıyor ve İGD merkez yöneticileri hakkında açılan dava da sözkonusu edilerek İGD MYK üyesi Mahmut Mengülluoğlu ile orta sayfada yeralan söyleşiye de atıfda bulunuluyor. ~~xxxxxxx~~ ~~xxxxxxx~~ ~~xxxxxxx~~ Bu kısa yorumda aynı zamanda İGD'nin uluslararası alandaki dayanışma eylemlerinde aktif rolüne ve onun saygınlığının arttığına da dikkat çekiliyor. Ve İGD'nin barış ve demokrasi savışımına katkısının kararlılıkla süreceği belirtiliyor.

İGD Haber bülteninde, Prag, Dortmund, Paris, Kopenhag, Oslo ve

Orleans'da yapılan barış gösterileriyle ve Türkiye Gençliğiyle Dayanışma toplantıları ve geceleriyle ilgili haberler veriliyor. Aynı zamanda İGD'nin Dış Bürosunun Nikaragua halkıyla dayanışmasının dile getiren bildirisinin, İGD ve Demokratik Irak Gençliğinin, Irak Kürdistanı'na yapılan saldırıyı kınamak için yaptıkları ortak toplantının ve ortak açıklamalarının haberleri de yeralıyor. Ayrıca Yunanistan'da İGD genel sekreteri Alaattin Taş'ın da katıldığı "Türkiye Gençliğiyle Dayanışma" eylem ve mitinglerinin haberleri de fotoğraflarla verilmiş.

Genç arkadaşlar, şimdi İGD MYK üyesi Mahmut Mengüllüoğlu'nun İGD haber bülteninin sorduğu sorulara verdiği yanıtlardan bir özet sunuyoruz.

A --- Mahmut arkadaş, üç yıla yakın bir süre cunta koşullarında kapatılan bir örgütün yöneticisi ve aranan bir kişi olarak yaşadınız. Bize izlenimlerinizi kısaca anlatırmısınız?

Yanıt: Cunta ülkede öyle çok şey değiştirdi ki, halk "emniyet müdürlüğüne" değil "işkence/haneye" gittiğini söylüyor artık.

Ekmek çalan genç insanlar var Türkiye'de. Sabahtan akaşama dek çalışıp ekmek parasını çıkartamayan küçük esnaf var Türkiye'de. En önemlisi, 1960 yılının ücretiyle 1983 Türkiye'sinde yaşayan işçilerin yığılma işten atıldığı, açlığa mahkum edildiği bir ortam var Türkiye'de. Bütün bunlar halk arasında konuşuluyor. Cunta halkın gözünden öylesine düştü ki, tüm zorbalığa rağmen bunlar çarşı pazar her yerde konuşuluyor.

Elbette yalnız bunlar değil. Türkiyemizde duvarlarda, telefon direklerinde, telefon kulübelerinde "Anayasa'ya Hayır" belgileri var. En önemlisi direngen, onurlu insan var daha da önemlisi örgüt var örgüt.

Zorbaların çanına ot tıkayacak olan örgüt.Ulkemizin bağrında yaşıyor, savaşıyor.

Peki nasıl savaşıyor? İki kararlı insan,kadın veya erkek.Sayıları biraz fazla da olabilir.Kuralına uygun buluşuyorlar,savaş görevlerini yükleniyorlar.İşte örgüt yaşıyor.Fakat yalnız orada değil,hapisaneler de de yaşıyor.....Örgütün ve örgütlülüğün yaşamasında gençliğin onurlu bir yeri vardır.İlerici gençlik cunta koşullarında başarılı bir sınav verdi.Cuntaya karşı **savaşımında** kendisine moral değerler yaratıyor,böylece ileriye yönelik savaşım azmini pekiştiriyor.Genç arkadaşlar şöyle diyor: "ben kendimi sınadım,ölçtüm,direneceğim".

Ancak birşey var ki,onun eksikliği herkesce artık hissediliyor....Bu da demokrasi güçlerinin eylem birliğidir....Bugün artık en küçük bir eylemin örgütlenmesi,hayata geçirilmesi bile bunun zorunluğunu kanıtlıyor.

Soru: Yurtdışında yürütölen dayanışma etkinliklerinin ölkö içinde yankısı nasıl oldu,somut etkileri nelerdir?

Yanıt:Dayanışma eylemleri cuntayı teşhir ediyor,onu dizginliyor.İkincisi,cunta başta gücünün meşruluğundan,yani haklılığından kaynaklandığını vurgulamaya özen gösterdi....Dayanışma eylemleri işte cuntanın bu balonunu söndürdü,ona moral bir darbe vurdu.Ülkedeki demokratları yüreklendirdi.Bütün baskılara rağmen cuntaya yoğun eleştiriler ~~ixxyö-~~ neltilmeye başlandı.İşçi sınıfının politik hareketi ve onun yolundan yürüyenler bu ortamda değişik eylem biçimlerini uygulama alanı buldular.Üçüncüsü,dayanışma eylemleri sonucu cunta,batı kamuoyunda teşhir oldu,yalıtlandı.Batı Avrupa hükümetleri şu ya da bu biçimde cuntaya karşı olumsuz tavırlar takınmak zorunda kaldılar.Bu durum cuntayı sıkıştırdı.Dayanışma eylemleri tek tek insanlar açısından ele alındığında da paha biçilmez önemdedir.

Soru:Bültenimiz aracılığıyla Batı Avrupa'da yaşayan ilerici gençlere iletmek istedikleriniz var mı?

Yanıt:Çunta ve onun siyasi polisi saldırıya politik hareketimizden başlamadı ama,saldırısında bizi stratejik hedef olarak saptadı.Bu..Bu saldırı kesintisiz biçimde sürüyor.~~İini:2244113~~: Yüzlerce,binlerce demokrat,yurtsever,komünist tutuklandı.Tümüyle teslim olanlar da çıktı. Bu nokta da siyasi polisin bir moral saldırısı da başladı.Bütün demok-rasi güçlerini gözden düşürmeye çalıştılar.Herşeyin bittiği imajı yayılmak istendi. Fakat üç yıllık döneme damgasını vuran Örgütlü Direniş tir.Ana gerçek budur.İşkencede,örgütü korumak için ölüm göze alınıyor-sa bu direniştir.Aynı zaman da örgütçülüktür de.Bütün bunların değeri çok büyüktür.Batı Avrupa'da yaşayanlar bunun değerini kavramaya çalış-malıdırılar.Ülkedeki çalışmaların genel gereksinimlerine uygun çalışma-lar yapmalıyız.Dayanışma eylemlerini ve eylem birliği çalışmalarını yükseltmeliyiz.

Faşizme ve gericiliğe karşı savaşımда tarihsel bir günleme!

D.D.23 Eylül,Bulgaristan halkının tarihinde önemli bir gündür. 23 Eylül 1923'te Bulgaristan işçileri ve köylüleri zamanın faşist rejimine karşı özverili bir savaşıma geçti.Bu savaşım, Bulgaristan işçi sınıfının tarihinde,Eylül Ayaklanması olarak onurlu yerini almıştır. Komşumuz sosyalist Bulgaristan halkı, bu tarihsel günün 60.yıldönümünü kutluyor. 23 Eylül ayaklanması, bugün faşizme,gericiliğe karşı demokratik hak ve özgürlükler için savaşan tüm halklar için de önemli bir gündür.Çünkü, Bulgar işçi ve köylülerinin,1923'ün Eylül ayındaki bu özverili direnişi Avrupa'da baş kaldırmaya başlayan faşizme karşı verilen ilk büyük silahlı savaşımıdır. Bunun için de,23 Eylül Ayaklanmasından bugün faşizme ve gericiliğe karşı savaşan güçlerin çıkaracakları

çok önemli dersler vardır.

9 Haziran 1923'te, 1919 yılından beri parlamentoda çoğunluğa sahip olan Bulgar Halk Çiftçi Birliği hükümeti, askeri darbeyle iktidardan düşürüldü, yerine askeri-faşist bir rejim geldi. Faşist diktatörlük başlangıçta, demokrasi kisvesi altında, yoğun bir demog^tjiye girişti. Ancak politik demagoji, yapılan darbenin askeri-faşist niteliğini gizleyemedi. Ülkenin birçok bölgesinde komünistler ve çiftçi birliği mensupları, yığinsal bir biçimde kendiliğinden ayaklandılar. Faşist terörcüler ise, korkunç, baskı ve zulüm hareketi ne giriştiler. Yeni zorba hükümete karşı direnen, Çiftçi Partisi başkanı Aleksandır Stamboliyski öldürüldü.

Bulgaristan KP MK Ağustos 1923'te Çiftçi Partisi ile bağlaşıklık içinde faşist rejime karşı silahlı halk ayaklanmasının örgütlenmesini kararlaştırdı. Parti, tarihinde ilk kez böylesine

sorumlu bir görevle karşı karşıya geliyordu. Parti, ilk kez işçi ve köylüleri, elde silah kızıl bayrakları açmaya çağırıyordu. Bu sorumlu ödevi gerçekleştirmek için parti, silahlı ayaklanmasının politik, askersel ve teknik bakımdan örgütlenmesi işine büyük bir enerjiyle girişti. Parti, birleşik anti-faşist cephe kurmak için olağanüstü çaba harcadı. Bu amaçla Çiftçi Partisi ile temas kuruldu. Bulgaristan işçi sınıfının yiğit evladı Dimitirof'un, o dönemde parti organında yayınlanan birleşik cephe konulu yazıları, ayaklanmanın politik hazırlığında büyük bir rol oynadı. Dimitarof bu yazılarında, birleşik cepheye ilişkin Leninci öğretinin Bulgaristanın somut koşullarına yaratıcı bir biçimde uygulanmasında büyük bir ustalık gösterdi. Dimitarof, faşist diktatörlüğün halk düşmanı niteliğini inandırıcı bir biçimde gözler önüne serdi. Dimitrof o dönemde şöyle yazıyordu: "Büyük sermayenin egemenliği

görülmelik polis terörüyle atbaşı gidiyor. Faşist diktatörlük, demokrasinin ve politik özgürlüklerin tam yadsınması demektir. Faşizm, yalnız anti-komünist değil, aynı zamanda tüm halkın düşmanıdır". [Bütün bu gelişmelerden Dimitrofun çıkardığı tek sonuç, anti-faşist birlik cephesinin gerekli ve olanaklı olduğu sonucudur. Dimitrof birleşik cephe üzerine yazdığı yazılarda, hazırlanmakta olan halk aydınlanmasının sloganlarına, belgilerini yaygınlaştırıyordu. O, aynı zamanda KP'nin güncel hedefinin ,sozyalizm olmadığının, faşist diktatörlüğün devrilmesi ve demokratik özgürlüklerin sağlanması olduğunu belirtiyordu. Güncel hedefler uğrunda öne sürülen istemler, ilerici güçleri birleştirici bir halka görevi yapabiliirdi. Ancak bu isteklerin kabulü, KP'nin son hedefinden, yani sosyalist toplumu kurma hedefinden vazgeçtiği anlamına gelmiyordu. Parti, faşist diktatörlüğün devrilmesine, ve işçi-köylü

iktidarının kurulmasına ,proletaryayı kapitalist sömürünün boyun-
duruğundan kurtarma savaşımının bir aşaması gözüyle bakıyordu.

Dimitrofun birleşik anti-faşist cephe üzerine geliştirdiği
görüşler,yalnız BKP'nin değil,dünya devrimci hareketinin devrim
~~teorisine~~ teorisine ve pratiğine de önemli bir katkı yapmıştır.

Faşist rejim,Eylül ayı başlarında 2 binin üstünde parti ve
sendika yöneticisini tutukladı. Ülkede sıkıyönetim ilan etti. BKP,
18 Eylülde ,faşist rejimin alaşağı edilmesi ve işçi-köylü erkinin
kurulması amacıyla 23 Eylülde tüm ülke çapında faşist rejime
karşı silahlı ayaklanmaya geçilmesini kararlaştırdı. 23 Eylül
sabahı,silahlı ayaklanma Ferdinand kentinde,şimdiki Mihaylovgrad
kentinde başladı. Ayaklanmanın askersel-devrimci yönetiminde
bulunan Georgi Dimitirof,Vasil Kolarof,İvan Genof da,Mihaylov-
grad'daki ayaklanmanın başında yer aldılar.

Bulgar işçi ve köylülerinin özverili savaşı sonucu, 8 kent ve 440 köy ayaklanmaya katılanların kontrolüne geçti. Ancak başkent Sofya'nın izole edilmesi başarısız oldu. Faşist rejimin polisi Sofya devrim komitesi üyelerini tutukladı. İşçi ve köylülerin güçlü bir anti-faşist birlik cephesinin idolojik önköşülleri yoktu. İşte bu durumda faşist rejim, 23 Eylül ayaklanmasını bastırmayı başardı. 30 bin erkek, kadın ve çocuk faşist rejimin polisinin kurşunlarına kurban gitti. 29 Eylül'de Yugoslavya sınırları yakınlarında son çarpışmalar oldu. Bu çarpışmadan sonra, Dimitroff da içinde olmak üzere, birçok yurtsever yurt dışına kaçmak zorunda kaldı. Ancak gurbet yolunu tutan bu yurtseverler, yenilgiye karşın, Bulgar halkının er-geç, kölelik zincirini kıracağını ve faşist diktatörlüğün insanlık dışı egemenliğinin bir daha geri dönmek üzere yıkılıp gideceğini iyi biliyorlardı.

Eylül ayaklanması dünyada ilk örgütlü anti-faşist ayaklanmaydı. Bulgar işçileri ve köylülerinin savaşımı bir kahramanlık destanıydı. Ayaklanmaya katılanlar, düşman sürülerine, faşist rejime karşı yiğitçe savaştılar. Nice şanlı zaferler kazandılar, ölüm ve işkenceler karşısında yılmadılar.

Eylül ayaklanması yenilgiye uğradı, ama bu ayaklanma, BKP ve Bulgar halkı tarafından faşist diktatörlüğe karşı yürütülen savaşımın gelişmesi açısından büyük bir rol oynadı. Dimitrof, silahlı ayaklanmayı iyice değerlendirdi, yenilginin nedenlerini defalarca inceledi. Dimitrof, 1948'de partinin 5. kongresinde, BKP'nin o zamanlar, henüz Leninci tipte yeni bir parti olmamasının, ayaklanmanın yenilgiye uğramasına yol açan ana nedeni oluşturduğunu belirtti. 1933'te Leipzig mahkemesi karşısında yaptığı ünlü savunmada şöyle diyordu: "Ben bu kahramanca ayaklanmayla kıvanç

duyuyorum. Ancak ^{esle}le söyliyeyim ki, ben ve partim o zaman henüz gerçek anlamda Bolşevik değildik".

Ancak, Bulgaristandaki faşist rejim, 23 Eylül ayaklanmasını ezmesine karşın, ülkede istikrar sağlayamadı. Faşist rejimin başını çektiği devlet terörü, konuk işkenceler faşizm ile halk arasında derin bir uçurum açtı. Bu uçurumu artık hiç bir şey kapatamazdı.

Bulgar işçi ve köylülerinin Eylül ayaklanması, kentte ve köyde emekçilerin savaştan birliğinin gücünü, onların faşizme ve gericiliğe karşı savaşındaki kararlılığını gösterdi, geniş anti-faşist birlik cephesinin güçlü temelini attı.